URHO

KEVÄT 2021

WWW.MIESSAKIT.FI

MIESSAKIT RY

JÄSENTIEDOTE KEVÄT 2021

Kysyntää ja kynnystä - miesten, isien ja poikien tuen haun haasteet poikkeusarjessa	6
Miessakkien vuosi 2020 lukuina	8
Maahanmuutto ja työvoimapula	9
Katuväkivallan uhka kuuluu miehen arkeen	10
Tavallista väkivaltaa	12
Sukupuolierityiset palvelut vahvistavat hyvinvointia ja kumppanuutta	17
Tunteet pakenevat väkivaltaa	18
Kari Kopra innostui nettiäijäjoogasta	20

ILMESTYMISAIKATAULU

Kesä 2021
aineistopäivä 31.5.2021

Syksy 2021
aineistopäivä 15.9.2021

Joulu 2021
aineistopäivä 30.11.2021

Kevät 2022
aineistopäivä 28.2.2022

URHO - uusia väyliä miehille

Päätoimittaja
Tomi Timperi

Taitto
Ismo Pitkänen

Toimituksen yhteystiedot
URHO / Miessakit ry
Annankatu 16 B 28, 00120 Helsinki
+358 9 6126 620
urho@miessakit.fi
www.miessakit.fi

TÄMÄ PÄIVÄ ON MEIDÄN KAIKKIEN

Yhteiskunnallinen arvokeskustelu vilisee tällä hetkellä hajottavia, ulkopuolelle sulkevia määreitä. Monet puhuvat ”tästä ajasta” oikeuttaen vain oman arvomaailmansa. Sanotaan, että ”tässä ajassa meidän tulee toimia näin” tai ”ei kai tässä ajassa enää toimita noin” tai ”tätä päivää on se, että…”. Näin toimittaessa toisinajattelijat suljetaan ulkopuolelle väärinajattelijoina.

Se, mikä nähdään oikeaksi arvoperustaksi ”tälle ajalle”, on sanojan näkemys asiasta. Vain omaan arvomaailmaan perustuvan ”oikeanlaisen tämän ajan” määritteleminen vahvistaa vastakkainasettelua. Tämä päivä on meidän kaikkien ja erilaiset tavat arvottaa asioita ovat pysyvästi läsnä. Ne on mahdollista saada mahtumaan samaan aikaan. Ei tarvitse olla samaa mieltä tullakseen toimeen.

On toki paradoksaalista, että kritisoimalla yhteen arvoperustaan pohjaavaa poissulkevuutta, esitän itse sen poissulkemista. Uskon kuitenkin olevan meille kaikille eniten hyväksi sen, että hyväksymme eri arvojen olemassaolon.

Arvoperustat ovat ihmisen ajatustyön kehittymiä ja siksi ne voivat olla yhtä aikaa ”tosia” ja ”epätosia”. Tieteenkin avulla vastakkaiset näkemykset ovat yhtä lailla perusteltavissa, koska kyse on ihmisten luomasta todellisuudesta. Esimerkiksi yhden mielestä sukupuolia on kaksi, toisen mielestä niitä on useita. Kummallakin näkemyksellä on laajat kannattajajoukkonsa, ja tulee olemaankin. On tärkeätä ymmärtää erilaisten näkemyserojen pysyvyys, sallia niiden olemassaolo, ja työskennellä sen eteen, että ryhmittymät voivat elää rauhanomaista rinnakkaiseloa.

Suomella on hyvä mahdollisuus kehittyä rakenteelliseksi ja siten vakaaksi moniarvoisuusyhteiskunnaksi. Demokratiamme on vielä melko aitoa, emmekä sulje toisinajattelevia päätöksenteon ulkopuolelle, kuten esimerkiksi Ruotsissa tehdään. Samalla globaalia länsimaista yhteiskuntajärjestystä ravistelee kasvava kahtiajako, joka pyrkii muovaamaan myös meitä. Vielä ennätämme torjua tämän varsin haitalliseksi monissa maissa äityneen kehityksen. Onnistuminen edellyttää maltillista ja hienotunteista johtajuutta, jota tällä hetkellä on vastapuolten kilpahuutelun lomassa haastava tehdä näkyväksi. Tarvittavaa johtajuutta on keskuudessamme olemassa, mutta se ei näy riittävästi osana yhteiskunnallista keskustelua.

Kahtiajakoa on ollut aiemminkin, mutta väkivallan ja pakottamisen keinoin päädyttiin useimmiten yhden arvopohjan valtaasemaan. Länsimaissa tämä traumatisoiva ratkaisumalli on onneksi enää harvemmin mahdollista. Tilalle on kuitenkin tullut edellä kuvattu uusi haaste, eli pysyvä arvojakautuminen. Hyvinvointi ja yhteiskuntarauha edellyttää, että oman arvomaailman vaalimisen lisäksi hyväksyy sen, että toisella tavalla ajattelevat ovat yhtä lailla arvokkaita kanssaihmisiä. Kaikkien eri tavalla ihmisyyttä arvottavien yhteinen arvo tulisi olla erilaisuuden olemassaolon kunnioitus.

Tomi Timperi,
Miessakit ry:n toiminnanjohtaja

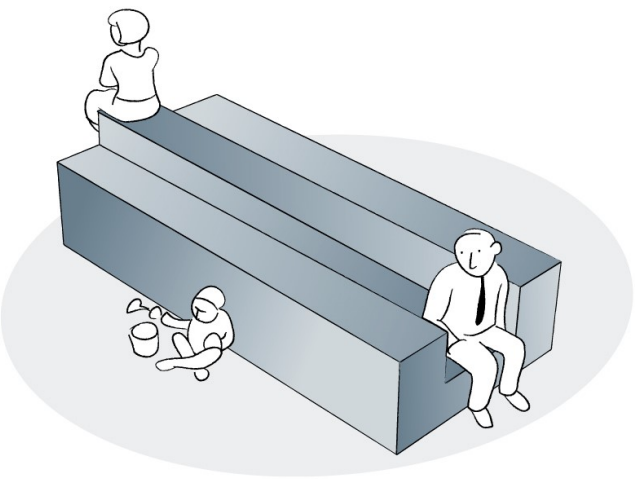

Erosta Elossa -tukisuhde auttaa erokriisissä

Kriisi parisuhteessa ja erouhka? Parisuhde on päätynyt ja eron jälkeiset asiat mietityttävät? Aikaa ei tahdo olla arjen keskellä, mutta jotenkin pitäisi ajatuksia päästä purkamaan. Menemistä ja tulemista, asioiden järjestelyä, lasten harrasteet: omille ajatuksille aikaa vasta illalla, muulloin ei ehdi. Voisiko niistä jonnekin vaikka kirjoittaa?

Erosta Elossa -tukisuhteen kautta miehet saavat henkilökohtaista neuvontaa eroongelmien käsittelyssä ja niistä selviämisessä. Kanssakäyminen tapahtuu anonyymisti erotyöntekijän kanssa viestittelemällä tai erikseen sovittavan yksilöchatin kautta.

Lue lisää Tukinetin sivuilta:
https://tukinet.net/teemat/erosta-elossa-tukisuhde/tukisuhteet/

Miesten eroryhmiä järjestetään verkossa pitkin kevättä

Erosta Elossa -toiminnan järjestämissä eroryhmissä miehet tarjoavat vertaistukea toisilleen. Ryhmät on tarkoitettu erokriisissä oleville miehille, mutta myös jo pidempään eronneena olleille, jotka kokevat eron vaikutusten yhä koettelevan tavalla tai toisella itseään. Koulutettujen ohjaajien vetämissä ryhmissä voi saada kokemuksen, että ei ole yksin tunteidensa tai vaikeuksiensa kanssa.

Ryhmät toteutetaan verkossa etäyhteyksin. Osallistuminen on maksutonta. Ilmoittautumiset suoraan ryhmien ohjaajille.

Kevätkauden ryhmien tarkemmat tiedot ja ajankohdat löytyvät Miessakkien netistä (→ Erosta Elossa).

≡

Lyömätön LINJA

Kuopion toimipiste tarjoaa tukea väkivaltateemoihin myös jatkossa

Kuopiossa vuonna 2018 avattu Lyömättömän Linjan toimipiste jatkaa myös tänä vuonna väkivaltatyön tekemistä alueella yhden työntekijän voimin. Asiakkaaksi voivat hakeutua kaikki henkistä tai fyysistä väkivaltaa seurustelukumppaniaan, puolisoaan, lastaan tai muuta läheistään kohtaan käyttäneet miehet, sekä myös miehet, jotka pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa tai

haluavat arvioida omaa ja perheensä avun tarvetta.

Tavoitteena on, että asiakas ymmärtää paremmin omaa toimintatapaansa, siihen vaikuttavia taustatekijöitä sekä oppii hahmottamaan vaihtoehtoisia toimintamalleja väkivaltaiselle käyttäytymiselle.

Tukea tarjotaan Helsingin toimipisteen tavoin paikan päällä ja myös etenkin koronan poikkeusoloissa suositellusti etävälineillä Teams-kokouksina ja puhelimitse. Etävälineillä tukea on saatavissa valtakunnallisesti.

Lisätietoja Miessakkien verkkosivuilta (→ Lyömätön Linja).

≡

MASI

MASI-toiminnan yksilötapaamiset ja vertaisryhmät 2021

MASI-toiminnassa järjestetään yksilötapaamisia tänä vuonna keskiviikkoisin ja torstaisin. Toiminta tarjoaa apua isille masennusoireisiin tai niiden kohtaamiseen perheessä.

Tukea on tarjolla myös kevät- ja syykaudella järjestettävissä isien vertaisryhmissä.

MASI on suunnattu niille isille, jotka kokevat toimintakykynsä ja jaksamisensa olevan kovilla. Tavoitteena on ylläpitää isien toimintakykyä ja edistää heidän hyvinvointiaan perheissä, joissa jommallakummalla vanhemmista on masennusta tai siihen viittaavaa oireilua. Työskentelyn tavoitteena on jäsentää omaa tilannetta ja antaa keinoja oman elämänhallinnan ylläpitämiseen sekä isyyden haasteisiin osallistujan omista lähtökohdista.

Lisätietoja yksilötapaamisista ja vertaisryhmistä Miessakkien netistä (→ MASI).

≡

Kevään miesten nettijoogaryhmien kausi

Miessakkien joogaryhmät ovat jälleen kevätkaudella tarjolla etänä nettivälitteisesti. Miehille suunnattujen äijä- ja jäbäjoogaryhmien ensimmäiset kaudet ovat käynnistyneet, huhtikuussa alkaviin toisiin kausiin ehtii vielä ilmoittautua! Tervetuloa veteraaneille ja uusille tulokkaille!

Ei uskontoa, ei mystiikkaa. Erikoisvarusteita ei tarvita, väljät ja mukavat vaatteet riittävät. Jokainen tekee harjoitusta oman kehon tuntemusten mukaisesti, toinen vähemmän, toinen vähän enemmän. Ei ikärajaa.

Lue lisää ja ilmoittaudu mukaan Miessakkien netistä (→ Toiminnan Miehet).

Toiminnan Miehet

KYSYNTÄÄ JA KYNNYSTÄ – MIESTEN, ISIEN JA POIKIEN TUEN HAUN HAASTEET POIKKEUSARJESSA

Teksti Ismo Pitkänen, järjestösihteeri

Kun kokoonnuimme pääkaupunkiseudun mies-, isä- ja poikatyön verkostossa keskustelemaan vuoden 2021 miestyön tilasta ja kohderyhmien hyvinvoinnista, ei ollut yllätys, että keskiöön nousivat koronan vaikutukset. Verkostossa toisensa kohtaavat osallistujat moninaisista eri taustoista, kuten järjestöistä, seurakunnista ja kaupungin perhepalveluista. Kaikkien työn kentällä huolta herätti kohderyhmien jaksaminen venyvän poikkeusajan arjen keskellä. Kuormitus ja väsymys on huokunut kohdatuissa miehissä, pojissa ja perheissä.

Arjen kokonaiskuormittavuus on lisääntynyt kaikilla sukupuoleen katsomatta, kun koulunkäynti ja työt ovat kasautuneet etäversioina kodin piiriin tai peruuntuneet kokonaan. Perheen kanssa olemisen lisääntymisellä on ollut myös selvät positiiviset puolensa, mutta jatkuvana ja pakotettuna se on haastanut monien jaksamista. Kasautuvaa stressiä on neljän seinän sisällä ollut haastavaa päästä purkamaan. Myös taloudelliset murheet masentavat monissa perheissä. Nuorten pahoinvointi näkyy heille suunnatuissa tukimuodoissa, samoin kasvanut huoli tulevaisuudesta. Koulujen sulkeminen tai etänä toteuttaminen on selvästi ahdistanut monia sosiaalisen kontaktin jäädessä ohueksi.

Kaiken tämän keskellä verkostossa on oltu kiitollisia siitä, että monet miehet, isät ja pojat ovat lähteneet hakemaan tukea jaksamiseensa. Edelleen kuitenkin osa miehistä ei etsi tukea hankalassakaan tilassa,

tai ei löydä itselleen sopivaa apua. Usein vielä juuri ne, jotka tuesta ja jakamisesta eniten hyötyisivät. Miesten avun piirin hakeutumisen kynnys on perinteinen miestyön kentällä todettu ilmiö, joka voi nousta erityisen haitalliseksi koronan aikana. Jos kasautuvia haasteita ei hoideta varhaisessa vaiheessa matalalla kynnyksellä, pääsevät ne vain pahenemaan.

Suomalaisilla ja etenkin suomalaisilla miehillä on taipumusta painaa sisulla läpi vaikeistakin tilanteista. Moni haluaa hoitaa omat asiansa muita rasittamatta joskus uppiniskaisuuteen saakka, ja vaikka ihan piruuttaankin päättää aina yksin kuokkia oman suonsa. Monelle perheenisälle riittää, kunhan perheessä muut pärjäävät. Omaa jaksamista voi aina venyttää, ja tuki jää hakematta. Nuorempi polvi hakee tukea jo aktiivisemmin ja etävälineitä hyödyntäen, mutta kynnystä löytyy heilläkin. Muita ei haluta vaivata. Eikä avun vastaan ottamisen kynnys rajoitu suomalaiseen taustaan, monissa kulttuureissa miehillä voi olla kovat paineet pärjätä yksin, varsinkin perheenpään roolissa.

Sisuun satsaaminen on kunnioitettavaa, mutta varsinkin pidemmän päälle hankalien aikojen venyessä on tärkeää muistaa kaivaa esiin myös toista perinteistä hyvettä, nimittäin huolenpitoa paitsi lähimmäisistä, myös itsestä. Sisukkuudella on vahva yhteisöllinen puolensa, siihen ei kuulu vain yksin painamista vaan myös toisten auttamista ja samalla muihin tukeutumista. Perinteisemmänkin Väinö Linna -fanin on hyvä muistaa, että vaikka sen kuuluisan suon kuokkiminen lähtikin käyntiin yhden Jussin ja kuokan toimesta, jo torpan katon laittaminen tapahtui talkoissa porukalla. Siksi ihmisten onkin hyvä nykäistä yksin kuokkivaa ja poikkeusarjen keskellä kärvistelevää hihasta, että olisiko avulle tai juttuseuralle tarvetta? Tai olisiko hyvä hakeutua palveluihin purkamaan huoliaan? Samoin jokaisen kannattaa pysähtyä pohtimaan omaa jaksamistaan.

Poikkeusajan vaikutukset voivat varmasti näkyä vielä pitkään. Verkostossamme toiveena onkin että mies-, isä- ja poikatyön tärkeys muistetaan nyt ja jatkossa, jotta tukea hakevat saavat tarvitsemansa tuen, eivätkä jää tyhjän päälle. Miestyö ja miehille ominaiset haasteet jäävät helposti katveeseen, jos hyvinvoinnin haasteista puhutaan vain yleisemmällä tai perheiden tasolla, tai jos isien ja poikien tukeminen on yksittäisten hankkeiden varassa.

Oikealla asennoitumisella saadaan jo paljon aikaan. Kun mies ryhtyy avun hakuun, on tärkeää, että vastassa olisi myös tahoja ottamassa vastaan. Tahoja, jotka osaavat huomioida miehille ominaiset erityispiirteet, murheet, paineet, kynnykset ja jotka osaavat myös vastata niihin. Tukimuotoja, jotka miehet kokevat omikseen. ■

Blogi pohjautuu pääkaupunkiseudun mies-, isä- ja poikatyön verkoston keskusteluihin. Verkosto on teemoitelluissa tapaamisissa kokoontuva moninaisista taustoista tulevien toimijoiden ryhmä. Verkoston tavoitteena on jakaa asiantuntemusta ja kehittää yhteistyössä mieskohderyhmien kohtaamisen tilaa alueella.

Lisätietoja: https://www.miessakit.fi/2021/02/23/mies-isa-ja-poikatyon-verkosto/

MIESSAKKIEN VUOSI 2020 LUKUINA

Miessakkien tuoreeseen toimintakertomukseen kerättiin yhteenvetoa viime vuoden tilastoista. Vuonna 2020 Miessakkien toimintaan osallistui vajaat 1800 miestä. Ryhmiä järjestettiin yhteensä 80 kpl. Kaikki toiminta järjestettiin 20 työntekijän, 142 vapaaehtoisen ja 16 palkkioperustaisen ryhmänohjaajan voimin.

Palautekyselyissä toiminnot saivat hyvin positiivista palautetta. Yli 4/5 toimintaan osallistuneista miehistä oli sitä mieltä, että

- oli tärkeätä, että työntekijänä / vapaaehtoisena oli mies
- työntekijä onnistui tehtävässään
- toiminta oli hyödyllistä
- toiminta tuotti halutun muutoksen

Miessakkien toimijat

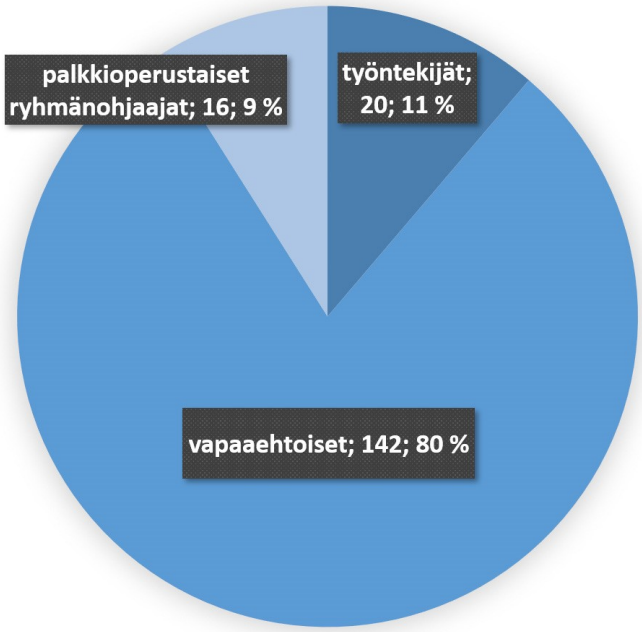

110 koulutusta / luentoa / esittelytilaisuutta 2893 osallistujaa

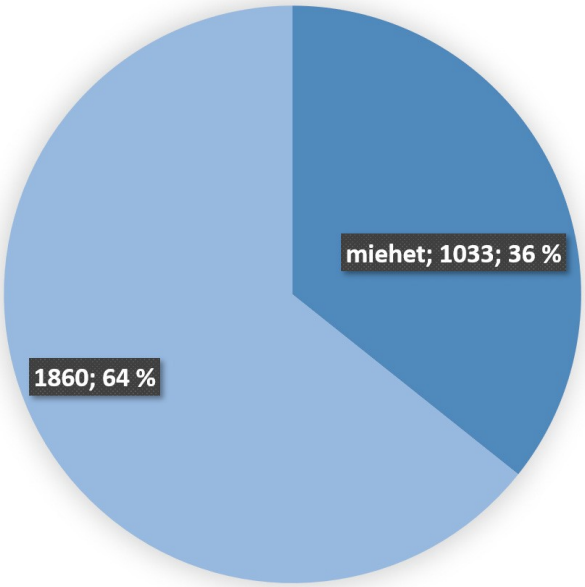

1784 miestä asiakkaana / osallistujana 80 ryhmää

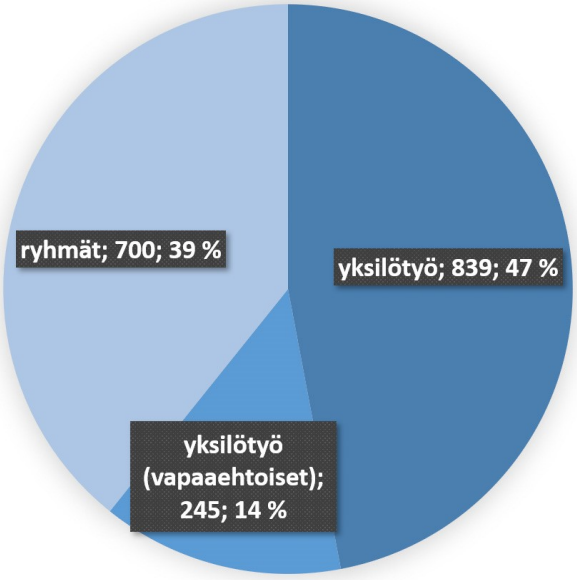

MAAHANMUUTTO JA TYÖVOIMAPULA

Teksti Heikki Parviainen, Vieraasta Veljeksi – koordinaatori

Suomessa on nähty talouskasvun ja ylipäänsä nykyisen kaltaisen yhteiskuntajärjestelmän ylläpidolle ongelmalliseksi väestön ikärakenne, joka eri projektioiden mukaan on tulevaisuudessa vaihtelevasti vanhusväestöön kallellaan. Jo olemassa oleva ja ennakoitu työvoimapula kohdistuu Suomessa koko kansantalouden tuotantorakenteeseen. Yhtenä ratkaisuna on tässä tilanteessa nähty maahanmuutto, eli käytännössä tavoitteena on ikärakenteeltaan kansantaloudelle edullisen ja koulutetun työvoiman saaminen ulkomailta Suomeen.

Optimaalista maahanmuuttajatyövoimaa on hankala saada muuttamaan Suomeen työn perässä, sillä Suomi on pieni kieli- ja kulttuurialue. Työelämässä kielitaito on avainasemassa paitsi itse työn, myös työyhteisöön kuulumisen, verkostoitumisen ja ylipäänsä työelämään siirtymisen kannalta. On ammattialoja, joilla suomen kielen taito ei ole keskeinen, mutta nämä ovat pääosin joko kansainvälisiä, pitkälle erikoistuneita aloja, tai vähän osaamista vaativia, pienipalkkaisia töitä. Näistä syistä voidaan haluta myös muuttaa Suomesta pois.

Opiskelemalla tai työskentelemällä suomalaisessa järjestelmässä maahanmuuttajat saavat kantaväestöön kuuluvien kaltaisia sosiaalisia ja kulttuurisia valmiuksia. Kotoutumista tuetaan muun muassa maksuttomilla kieliopinnoilla. Yhteiskunta voi myös tukea maahanmuuttajien työllistymistä esimerkiksi joustamalla kielitaitovaatimuksista, harjoittamalla myönteistä diskriminaatiota tai ottamalla käyttöön anonyymi rekrytointi. Myös asenteet puolin ja toisin voivat vaikuttaa. Missä määrin yhteiskunta voi mukautua ja sen halutaan mukautuvan toimimaan maahanmuuton ehdoilla, on jo vaikeampi kysymys.

Työvoimapoliittisesta maahanmuuttonäkökulmasta unohtuu tietenkin inhimillinen puoli – eli se, että jokainen maahanmuuttaja on yksilö ja tulee Suomeen omista syistään. Esimerkiksi perhesyyt ovat varsin iso tekijä maahanmuuton taustalla. Suurin osa ihmisistä myös haluaa elää omannäköiseksi kokemaansa elämää sen sijaan että tekisi valintojaan kansantalouden näkökulmasta. Harva suomalainenkaan laittaa lastaan kouluun kuusivuotiaana huoltosuhdetta parantaakseen. ■

VIERAASTA VELJEKSI

KATUVÄKIVALLAN UHKA KUULUU MIEHEN ARKEEN

Miessakit ry:n tiedote 4.2.2021.

”Miesten kokema väkivalta on normalisoitu. Asenteiden tulisi muuttua”

Miessakit ry:n Väkivaltaa Kokeneet Miehet -toiminnan kyselytutkimuksen mukaan väkivallan kokeminen tai sen uhka kuuluvat varsinkin nuorten miesten maailmaan. Normaalia väkivaltaa – miehet katuväkivallan kokijoina -kyselyyn (2020) vastanneista lähes 2 000 miehestä liki kaikki olivat kokeneet fyysistä väkivaltaa. Yli puolet kertoi henkisestä väkivallasta. Seksuaalista väkivaltaa oli kokenut 14 prosenttia vastanneista. Kyselyyn vastasi myös lähes 130 sosiaali- ja terveysalan ammattilaista.

Väkivallan yleisimpiä seurauksia olivat fyysiset vammat, joita oli saanut yli 60 prosenttia vastaajista. Väkivalta aiheutti myös psyykkisiä oireita: yli puolet kertoi tuntevansa vihaa ja liki puolet ahdistusta. Reilut 40 prosenttia miehistä kertoi itsevarmuuden heikkenemistä, joka vei pahimmillaan työkyvyn. Useimmissa tapauksissa tekijä oli entuudestaan tuntematon mies.

– Omalla käytöksellä ei aina ole väkivallan kohteeksi joutumisen kanssa mitään tekemistä. Toisinaan nyrkki vain läsähtää sattumanvaraisen vastaantulijan naamaan. Väkivaltaisen teon taustalla on usein koettua väkivaltaa. Pieni vastaajajoukko kertoikin väkivallan olevan ainoa ratkaisu siltä suojautumiseen. Kuitenkin lähes kaikkia vastaajia yhdisti seuraava piirre: harva haluaa saada turpaansa, väkivaltatyöntekijä Jussi Pekkola sanoo.

Valtaosalle, noin 70 prosentille miehistä ei ollut tarjottu keskusteluapua, jossa he olisivat voineet käsitellä kokemaansa. Miehet kuitenkin kertoivat kokeneensa tarvetta puhua väkivaltakokemuksestaan. Miehet pitivät parhaimpana tukimuotona vertaistukea. Vastatakseen näihin tarpeisiin Miessakit järjestää miehille ohjatun vertaisryhmän.

– Kysely tuotti tietoa ja ehdotuksia miehiltä siitä, mitä väkivallan joiltain osin leimaamalle mieskulttuurille olisi syytä tehdä. Tämän kulttuurin katsottiin olevan usein syynä niin väkivallalle kuin siihen avun saamisen vaikeudelle. Vastaajat katsoivat, ettei miesten uhriksi joutumista tunnisteta, eikä heidän asemaansa väkivallan uhrina oteta riittävän vakavasti, vastaava väkivaltatyöntekijä Tommi Sarlin sanoo.

Vastaajien mielestä muutos on osin miesten omalla vastuulla. Osa kyselyyn vastanneista miehistä oli lopen kyllästynyt rooliin, jossa miehen tulee vain kestää väkivaltaa tai vastata siihen voimalla. Väkivalta ja ”miehekkyys” tulisi erottaa entistä selvemmin toisistaan.

Väkivaltaa Kokeneet Miehet tarjoaa keskusteluapua, neuvontaa ja ohjattua vertaisryhmätoimintaa väkivaltaa kadulla tai kotona kokeneille miehille kasvokkain ja verkkovälitteisesti. Apu on luottamuksellista ja maksutonta.

Tilaa julkaisun painettu versio tai lataa ilmainen pdf osoitteesta: www.miessakit.fi/kauppa/

Normaalia väkivaltaa

Miehet katuväkivallan kokijoina

Joonas Kekkonen, Tommi Sarlin ja Jussi Pekkola

MIESSAKIT RY

MIESSAKIT RY:N RAPORTTEJA 2020:1

TAVALLISTA VÄKIVALTAA

Teksti Jussi Pekkola, väkivaltatyöntekijä

Kymmenet tuhannet miehet kokevat vuosittain katuväkivaltaa. Moni saa turpaan ilman omaa osuutta asiaan. He vain ovat väärässä paikassa väärään aikaan. Tämä on tavallista väkivaltaa. Jotain sellaista, jonka olemassaolon tiedämme, mutta johon emme juurikaan puutu. Väkivallasta ei aina jää pysyviä vammoja tai seuraa ilmoitusta poliisille, silti se loukkaa ihmisen koskemattomuutta.

”Välillä tulee sellainen olo kuin väkivalta kuuluisi miesten elämään ja siksi sille ei tehdä mitään. Alkaa jo siitä, että koulukiusaamiseen ei puututa.”

Osa miehistä kokee katuväkivaltaa useasti elämänsä aikana. Joidenkin kohdalla kyse on sattumasta. He ovat olleet useamman kerran väärässä paikassa väärään aikaan. Toistuva väkivallan kohteeksi joutuminen voi liittyä myös välinpitämättömyyteen omaa turvallisuutta kohtaan. Tiedostamatta tai toisinaan tiedostaen hakeudutaan tilanteisiin, joissa väkivallan riski on suuri. Oma henki ei ole merkityksellinen. On vain ei toivottu olo joka paikassa, niin itsekseen kuin muiden seurassa.

”Epäinhimillisyyden tunne, kuin ei omaisi ihmisoikeuksia.”

”Usko ihmisyyteen koetuksella. Helppo katkeroitua ja kylmettyä, jos ei ole väylää purkaa tunteita.”

Edellä kuvattu joukko kuuluu todennäköisesti samaan porukkaan, kuin väkivaltaa toistuvasti käyttävät. Eri käytös, mutta samat taustatekijät. Näiden miesten elämä on ja on ollut täynnä pelkoa, syrjäytetyksi ja sivuutetuksi tulemista. Toisessa syntyy itseinhoa, toisessa inhoa ulkopuolista elämää kohtaan. Ja toiminta on sen mukaista.

”Olen hakeutunut usein kadulla tuntemattomien tai joissakin isommissa tapahtumissa tilanteisiin, jotka ovat muuttuneet väkivaltaiseksi. Usein väkivaltatilanteisiin olen hakeutunut tarkoituksella ja adrenaliinin toivossa, joskus tilanteet ovat tulleet suhteellisen yllättäen.”

”Väkivalta lopettaa vittuilemisen, ja alistamisen.”

Jotta ihmisiä voitaisiin auttaa, väkivaltaa tulisi tarkastella kehityksellisenä häiriönä. Reagointimallina, joka on muotoutunut eletyn elämän pohjalta. Turvattua arkea eläville väkivaltainen reagointi, tai väkivaltaisessa ympäristössä ”omasta tahdosta ”eläminen vaikuttaa täysin järjettömältä/käsittämättömältä. Malli on usein synnytetty ympäristössä, jossa alistuminen tai alistaminen ovat olleet välttämättömiä selviämisen kannalta.

Epävakaa kasvuympäristö kehittää ja muokkaa reagointimalleja, joiden pohjalta toimimme. Tai pikemminkin, jotka saavat meidät toimimaan. Suurin osa ihmisistä välttää väkivallalle altistumista tai sen käyttämistä viimeiseen asti. Aina päätös ei kuitenkaan ole ihmisen omissa käsissä. Lähes kaikki väkivaltatilanteita jälkikäteen pohtivat olisivat toivoneet reagointitavan olleen toisenlainen.

Mennyttä ei voi muuttaa, mutta tapaa reagoida ja toimia voi. Tämä on mahdollista

yksilöidyllä tuella vertaiskokemuksia hyödyntäen. Ensin pitäisi kuitenkin ymmärtää, ettei kyse ole esimerkiksi pahuudesta tai tyhmyydestä. Väkivalta tai sen seuraukset eivät korjaudu rangaistuksella tai sanomalla ”mitäs läksit, olihan tuo nyt nähtävissä”.

Kun ymmärrys itsestä ja omista tunnereaktioista lisääntyy, sytytyslanka pitenee. Samalla sanavarasto ja aika sanojen käyttämiseen kasvaa. Kun sanavarasto ja aika kasvaa, väkivalta vähenee.

”Minusta kaikenlaisen väkivallan uhriksi tai osalliseksi joutuneille tulisi tarjota keskusteluapua. Omalla kohdallani seuranneista vihan tunteista ylitse pääseminen oli vuosien yrittämisen takana.”

Mutta palataan vielä siihen tavalliseen väkivaltaan. Miksi yhteiskunta aivan kuin kohauttaisi olkapäitä ja toteaisi, että tällaista miesten elämässä nyt vain tapahtuu? Hyväksymällä jonkin osan väkivallasta, hyväksymme väkivallan olemassaolon osana yhteiskuntaa. Tai ainakin annamme hyvin ristiriitaisen viestin.

Suhtautumalla jokaiseen väkivaltaiseen tekoon riittävällä vakavuudella, ilman syyllistämistä, tuemme ihmisiä opettelemaan väkivallattomia elämänhallintakeinoja. Tähän päästäkseen on koko yhteiskunnan syytä katsoa peiliin.

”Miesten kokema väkivalta on normalisoitu. Asenteiden tulisi muuttua.” ■

—

Tekstin lainaukset 4.2.2021 julkaistun Normaalia väkivaltaa – miehet katuväkivallan kokijoina -raportin aineistosta.

MIESSAKKIEN LAUSUNTO OIKEUSMINISTERIÖLLE TAVOITTEESTA PERUSTAA ITSENÄINEN NAISIIN KOHDISTUVAN VÄKIVALLAN RAPORTOIJAN TEHTÄVÄ

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain muuttamisesta (VN5472020)

Miessakit ry kiittää oikeusministeriötä (OM) lausuntopyynnöstä. Lausunto on annettu pyydetyn mukaisesti vastaamalla sähköisessä lausuntopalvelussa esitettyihin kysymyksiin.

Onko naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijalle mielestänne tarvetta?

Väkivallan osallisten hyvinvoinnin vahvistamiseksi ja väkivallan vähentämiseksi Suomeen tarvitaan riippumatonta väkivaltaraportoijaa. Väkivaltailmiön, väkivaltaisuutta aiheuttavien tekijöiden ja väkivallan ehkäisykeinojen laaja-alainen ymmärtäminen on välttämätöntä, kun tavoitellaan juurtuvaa muutosta.

Väkivalta on varsin traumatisoiva kokemus kaikille sen osapuolille. Samalla on tärkeätä ymmärtää, että väkivaltakokemusten heijastevaikutukset ulottuvat myös väkivaltaproblematiikkaa käsitteleviin viranomaisiin ja päättäjiin. Traumatisoivuus voi heikentää viranomaistyön ja väkivaltapolitiikan riippumattomuutta. Tämä näyttää olevan yksi keskeinen tekijä siinä, ettei Suomessa vielä kyetä huomioimaan väkivaltaproblematiikkaa kokonaisvaltaisesti. Merkittävä osa väkivaltailmiöön liittyvistä osa-alueista jää varsin vähäiselle tarkastelulle tai kokonaan sen ulkopuolelle, mikä on johtanut vaikeuksiin vähentää väkivaltaa. Maassamme tarvitaan riippumatonta raportoijaa, jonka edellytetään huomioivan ilmiö kokonaisvaltaisesti kaikki osatekijät huomioiden.

Koska yhdenvertaisuusvaltuutettu on ”itsenäinen ja riippumaton viranomainen, joka edistää yhdenvertaisuutta ja puuttuu syrjintään”, voisi Suomessa tapahtuvasta väkivallasta raportoiminen soveltua osaksi tämän tehtäviä. Sen sijaan vain naisiin kohdistuvasta väkivallasta raportoiminen ei yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävään sovi. Olisi yhdenvertaisuus- ja myös tasa-arvoperiaatteen vastaista jättää miehiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan raportointi tehtävän ulkopuolelle.

Kuten oikeusministeriön luonnoksesta käy ilmi, koskettaa väkivallan kokeminen ihmisiä varsin monimuotoisesti sekä kotona että kodin ulkopuolella. Edelleen luonnoksessa todetun mukaisesti, väkivallan muodot ovat myös moninaiset. Väkivaltaa kohdistuu kaikilla sektoreilla sekä naisiin että miehiin. Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ei tule missään nimessä vähätellä. Ilmiön rinnalla on kuitenkin huomioitava, että tilastojen mukaan Suomessa väkivaltaa kokevista suurin osa on miehiä. Samoin valitettavan monet lapset kokevat esimerkiksi perheväkivaltaa; joko suoraan vanhempiensa taholta tai välillisesti vanhempien välisen väkivallan myötä. Miesten ja lasten jättäminen raportoijan tehtävien ulkopuolelle aiheuttaisi sen, ettei väkivaltailmiöön edelleenkään pureuduttaisi kokonaisvaltaisesti, josta syystä väkivallan vähentämistavoite jäisi merkittäviltä osin edelleen toteutumatta.

Luonnoksen kohdassa 2.1 todetaan Suomen perustuslain säännöksestä ja kansallisesta lainsäädännöstä, että ”ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella”. Luonnoksen sisältö on siten myös tämän perustavaa laatua olevan kansallisen arvon ja samalla lain vastainen, koska, kuten edellä totesimme, miesten ja lasten kokema väkivalta jätetään luonnoksessa raportointitehtävistä kokonaan pois. Lisäksi poisjättämistä ei lainkaan perustella.

Luonnoksessa todetaan, että raportoijan tehtävään tulisi liittää naiserityinen näkökulma. Tämä on lähtökohtaisesti hyvä asia, jotta voidaan paneutua riittävällä tarkkuudella niihin nyky-yhteiskunnasta kumpuaviin ja historiallisrakenteellisiin erityisosa-alueisiin, jotka koskettavat valtavirtaisesti naisia. Näin naisten tarvitsema tuki rakentuu tulokselliselle pohjalle. Samalla perusteella raportoijan tehtävän tulee olla myös mieserityistä, kohdentuen nykyyhteiskunnasta kumpuaviin ja historiallisrakenteellisiin erityisosa-alueisiin, jotta miehet saavat tarvitsemaansa tukea. Huomioitava on samalla, että myös lasten kokema väkivalta vaatii erityistarkasteluja. Lisäksi raportoijan tehtävään tulisi liittää sukupuolierityisen tarkastelun näkökulma koskien naisten ja miesten käyttämää väkivaltaa.

Onko teillä huomioita koskien naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtäviä?

Luonnokseen kirjattu väkivaltaraportoijan tehtävänkuva on pääosin kattava ja harkitusti painotettuna toimiva. Raportoijan tulisi kuitenkin huomioida Suomessa tapahtuva väkivalta kokonaisuudessaan, mukaan lukien naisiin, miehiin ja lapsiin kohdistuva väkivalta. Vastaavasti raporttien tulisi kattaa väkivalta samassa laajuudessa. Lisäksi luonnoksen sisältämät raportoijan tehtävät eivät vastaa Istanbulin sopimuksen vaatimuksia. Istanbulin sopimuksessa yhtenä keskeisenä väkivaltaa vähentävänä tekijänä mainitaan työskentely väkivaltaa käyttäneiden kanssa (artikla 16). Tämän osa-alueen raportointia ei luonnoksessa kuitenkaan esitetä osaksi raportoijan toimia.

Yhteiskunnassamme on varsin vahva yhteisarvo sen suhteen, ettei väkivalta ole hyväksyttävää. Yhteisarvosta huolimatta tämän esillä pitäminen on tärkeä raportoijan perustehtävä, jotta väkivaltaa kokeneet varmasti tiedostavat ansaitsevansa kaiken tarvitsemansa tuen ja jotta heidän turvallisuudentunteensa vahvistuisi. Väkivaltapolitiikan päätavoite tulisi kuitenkin olla väkivallan juurtuva väheneminen. Tästä syystä väkivaltaraportoijan tehtävässä tulisi luonnokseen kirjattua seikkaperäisemmin painottaa väkivallan vähentämisen keinoista raportoimista. Se on mahdollista vain, jos ymmärretään, miten väkivalta vaikuttaa ihmiseen ja toisaalta miksi ihminen käyttää väkivaltaa. Pitkäaikaisen

→

suomalaisen ammatillisen väkivaltatyön tulosten perusteella juurtuvin tapa ehkäistä väkivaltaa on auttaa sekä väkivaltaa kokeneita että sitä käyttäneitä selviytymään väkivaltakokemuksesta. Väkivaltaa käyttäneiden naisten ja miesten kanssa tehtävässä työssä on merkillepantavaa, että työskentely vaikuttaa paitsi väkivallattomien vuorovaikutuskeinojen yhä pysyvämpään omaksumiseen, myös heidän lähipiirinsä hyvinvoinnin ja turvallisuuden lisääntymiseen. Ilman tällaista työskentelyä väkivallan kierre ei katkea, sillä lähes kaikki väkivaltaa käyttäneistä ovat alun perin sitä kokeneita. Useimmiten lapsuudessaan, sekä äitien että isien taholta.

Ovatko esitetyt tiedonsaantioikeudet mielestänne riittäviä?

Esitetyt tiedonsaantioikeudet ovat riittävät.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Raportoijan työn perusteissa on tärkeä tukeutua riittävästi tutkittuun tietoon. Esimerkiksi käytössä ei ole tutkittua tietoa siitä, että psyykkistä väkivaltaa kohdistuisi määrällisesti enemmän naisiin kuin miehiin tai että sitä kohdistuisi juuri naisiin sukupuolen vuoksi.

Raportoijan tehtävänkuva tulisi toteuttaa mahdollisimman laajana. Pitäytyminen lähisuhdeväkivallan näkemisenä vain miesten ja naisten välisenä ongelmana jättää osan väkivallasta raportoinnin ulkopuolelle. Esimerkiksi sen lisäksi, että lapset voivat kokea väkivaltaa vanhempiensa taholta, voi väestön ikääntyminen lisätä omaishoitajiin kohdistuvaa väkivaltaa.

Suomessa väkivaltaa kohdistuu sekä naisiin että miehiin. Myös väkivaltaa käyttävissä on sekä naisia että miehiä. Väkivallan vähentämisen kannalta on irrelevanttia se, kuka milloinkin kokee mitäkin enemmän tai vähemmän. Olennaisinta on ymmärtää, että avun tulee kohdistua kaikille avun tarvitsijoille. Riippumattomalle, riittävän vaikutusvaltaiselle taholle osoitettu Suomessa tapahtuvan väkivallan raportoijan tehtävä olisi mahdollisuus uudistaa väkivaltapolitiikkaamme ja siten vähentää maassamme koettua väkivaltaa. Onnistuminen edellyttää, että raportointitehtävä kohdentuu väkivaltailmiöön kokonaisvaltaisesti huomioiden kattavasti eri kokijaryhmät ja väkivallan vähentämisen keinot. Olemme mielihyvin käytettävissä näihin asioihin liittyvänä asiantuntijatahona tehtävän perusteita tarkennettaessa.

Helsingissä 1.3.2021

Miessakit ry

Lisätietoja:
Tomi Timperi
toiminnanjohtaja
+358 50 588 1687
tomi.timperi@miessakit.fi

SUKUPUOLIERITYISET PALVELUT VAHVISTAVAT HYVINVOINTIA JA KUMPPANUUTTA

Sukupuolten yhteiset ja erityiset piirteet ovat ihmisyyden rikkautta. Tarvitsemme toisiamme muun muassa ystävinä, työkavereina, kumppaneina ja vanhempina. Olemme hyvällä tavalla riippuvaisia toisistamme ja molemminpuolinen arvostus ja tuki on tärkeää. Sukupuolia yhdistää ihmisyys kaikkine tunne- ja ilmaisukirjoineen. Siksi on surullista, että naiset ja miehet monesti ajautuvat vastakkainasetteluihin ja kilpailuasetelmiin. Hedelmällisempää on antaa kaikkien nauttia ja hakea kasvun aineksia omasta erityisyydestään. On myös tärkeätä tukea moninaisuutta sukupuolen sisällä. Näin kukin rohkaistuu vahvistumaan sellaisena yksilönä kuin itselle luontevimmalta tuntuu.

On hyvä, että yhteiskunnassa on sukupuolille yhteisiä käytänteitä ja palveluita. Naisilla ja miehillä on kuitenkin sosiokulttuurisista, historiallisista ja biologisista syistä erityispiirteensä. Siksi on tilanteita, joissa eriytetyt palvelut ovat perusteltuja. Miessakit ry tarjoaa vertaisryhmätoimintaa miehille ja Naistenkartano ry naisille, jokaisen itsemäärittelyoikeutta kunnioittaen. Erityisesti, jos suhde toiseen sukupuoleen on traumaattinen tai muulla tavoin haastava, tarve turvalliseen tilaan ja keskusteluun samaa sukupuolta olevien kanssa korostuu. Samaa sukupuolta olevien kesken löytyy usein myös hyvinvointitekijöiden rakentamiseksi tarvittavaa ymmärrystä, joka muutoin saattaa jäädä ohueksi tai piiloon.

Vertaistuki on tutkitusti tehokas tukimuoto monenlaisissa elämäntilanteissa. Ryhmissä pohditaan oman elämän haasteita, jotka voivat liittyä esimerkiksi lähisuhteisiin, omaan jaksamiseen tai riippuvuuskäyttäytymiseen. Vertaisyhteydessä vahvistuvat luottamus omaan selviytymiseen ja yhä kattavampi itsetuntemus. On merkitsevää viettää aikaa ja vaihtaa ajatuksia välillä vain naisten tai miesten kesken. Se on sukupuolten välisen kumppanuuden ja yhteistyön rakentamista.

Hyvinvoiva ihminen on turvallinen ja luotettava kumppani. On tärkeää oivaltaa, että suurin osa naisista ja miehistä haluaa lähtökohtaisesti hyvää toisilleen. Sukupuolten välisen vastakkainasettelun sijaan on rakentavampaa luottaa ihmisten hyvään tahtoon ja vaalia sille pohjaavaa kumppanuutta. On aika julistaa joulurauha sukupuolten välille, tukea toisiamme yhdessä ja erikseen, ja vahvistaa tällaista kehitystä myös tulevaisuudessa. ■

Tomi Timperi,
toiminnanjohtaja
Miessakit ry

Anna Vuorio,
toiminnanjohtaja
Naistenkartano ry

Kirjoitus on julkaistu Helsingin Sanomien Mielipidesivuilla 24.12.2020

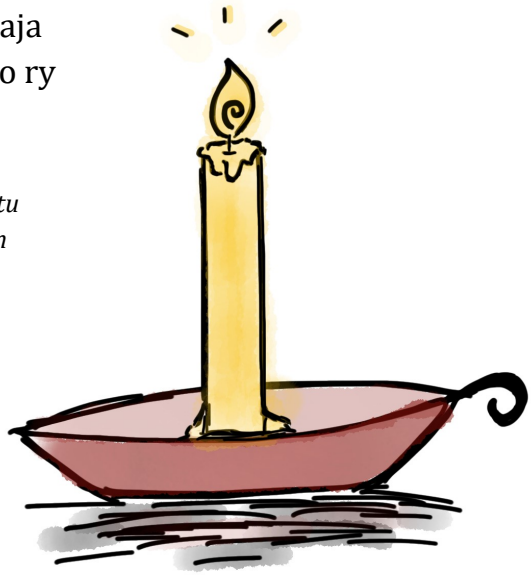

TUNTEET PAKENEVAT VÄKIVALTAA

Teksti Tommi Sarlin, vast. väkivaltatyöntekijä

Kohtaan työssäni päivittäin miehiä, jotka ovat altistuneet parisuhteessaan toistuvasti henkiselle tai fyysiselle väkivallalle. Miesten kokemukset tuntuvat välillä kovin samanlaisilta. Myös se, miten he tilanteeseen ovat reagoineet, näyttäytyy varsin samansuuntaiselta. Eipä ihme, sillä traumaoireet ovat usein hyvin samantyyppisiä.

Tunteita vaikea tavoittaa

Ehkä tavallisin oire lienee se, että väkivaltaa kokeneen saattaa olla vaikea tunnistaa sitä, mitä väkivalta itsessä herättää. Erityisesti tämä koskee aggression tunteita, jotka mies on oppinut piilottamaan paitsi muilta myös itseltään: useimmiten mies on oppinut kantapään kautta kieltämään aggression itseltään liki kokonaan. Tämä puolestaan vaikeuttaa oman itsen tervettä suojelua oleellisesti.

Käytännön ratkaisuksi saattaa tulla väkivallan tekijän myötäily tai jopa alistuminen, jottei joutuisi uudelleen väkivallan kohteeksi. Saattaa myös olla, että kokija varoo viimeiseen asti itsensä tervettä puolustamista, jottei esimerkiksi kokisi olevansa samanlainen kuin väkivallan tekijä tai vaikkapa lapsuudessa häntä kohtaan väkivaltaisesti käyttäytynyt vanhempi.

Pelko ja epävarmuus hallitsevat

Aggression tunteiden sijaan vallitseva tunne saattaa olla paitsi pelko ja epävarmuus myös syyllisyys, jota väkivallan kokija tuntee siitä, että on saattanut antaa väkivallan tapahtua ehkä vuosien ajan. Raskasta oloa saattaa pahentaa vielä se, että oma itsetunto, -arvostus ja -varmuus ovat voineet rapautua pahasti väkivallan seurauksena. Pahimmillaan fiilis voi olla totaalinen avuttomuus ja neuvottomuus sen suhteen, miten omaa olotilaa voisi parantaa.

Vaikka haavoittanut suhde olisi jäänyt jo taaksekin, uudessa parisuhteessa saattaa päätään nostaa vielä luottamuksen puute, vetäytyminen suhteesta ja varautuminen kumppanin mahdolliseen väkivaltaan, vaikka kumppani ei olisi millään lailla väkivaltainen.

Umpikujasta eteenpäin

Väkivallan kokeminen ylittää siis monen miehen psyykkisen käsittelykyvyn. Siksi on tärkeää, että miehet pääsevät käsittelemään näitä kokemuksia arvostavassa, luottamuksellisessa ja rehdissä hengessä. Silloin umpikujatunnelmat voivat avautua ja mies voi nähdä oman tilanteensa kokonaisuutena: jos itse olenkin tehnyt virheitä parisuhteessa, se ei kuitenkaan oikeuta toista käyttämään väkivaltaa minua kohtaan. ■

Kirjoitus on julkaistu myös Terve.fi-blogisivulla Rakkauden roihu -sarjassa 31.12.2020. (https://blogit.terve.fi/rakkauden-roihu/tunteet-pakenevat-vakivaltaa/)

MIESSAKIT TARJOAA TUKEA ETÄYHTEYKSIEN KAUTTA

Miessakkien kaikki toimintamuodot tarjoavat tukea myös poikkeusolojen aikaan puhelimitse ja etävälineitä hyödyntämällä.

Asiakastapaamiset videovälitteisesti tai puhelimitse

Erosta Elossa | Lyömätön Linja | Väkivaltaa Kokeneet Miehet | Vieraasta Veljeksi
Lisätietoja: www.miessakit.fi

Chat-palvelumme Tukinetissä

Erosta Elossa maanantaisin klo 21-23
Lisätietoja: www.tukinet.net

Keskusteluryhmät Tukinetissä

Erosta Elossa – erokeskustelua miehille
Tukinetissä myös Erosta Elossa -tukisuhde -palvelu
Lisätietoja: www.tukinet.net

Verkkokurssit Hyvä kysymys -alustalla

Lähisuhdeväkivallan ehkäisykurssi
MASI-kurssi miehille masennusoireisiin tai niiden kohtaamiseen perheessä
Isäkurssi 1
Lisätietoja: www.hyväkysymys.fi

Päivystävät luurit

ISÄluuri numerossa 044 751 1332
Arkisin klo 9-16

KARI KOPRA INNOSTUI NETTIÄIJÄJOOGASTA

Teksti Veikko Tarvainen, äijäjoogaohjaaja

”Rentoutus on äijäjoogan kruunu”

Äijäjooga syntyi viisitoista vuotta sitten Miessakkien ansiosta. Kun joogapiireissä ei uskottu äijäjooga-ideaan, niin Miessakit oli ainoa taho, joka suostui luovuttamaan kokoustilansa iltaisin äijäjoogan käyttöön. Siellä oli mukava joogata. Pari vuotta sitten saimme vielä paremmat tilat Miessakkien Vintiltä. Sitten korona iski ja jooga jäi tauolle. Viime syksynä äijäjooga siirtyi nettiin.

Yllättävän moni mies uskaltautui kokeilemaan joogaa netin kautta. Mutta harmittavan moni äijä- ja jäbäjoogakonkari ei ainakaan vielä ole halunnut kokeilla etäjoogaa.

Etäjoogaan on tullut myös uusia äijäjoogaajia. Yksi heistä on Kari Kopra. Kari on toiminut Miessakkien hallituksessa jo toistakymmentä vuotta.

- On ollut hienoa seurata Miessakkien toiminnan laajentumista ja kehittymistä vuosien varrella.

Rohkea rokan syö

Kari joogatausta tai pikemminkin taustattomuus on sangen yleinen tapaus äijäjoogien keskuudessa:

- En ole aiemmin harrastanut joogaa. Useamman vuoden olen ollut kiinnostunut joogasta ja harkinnut sen aloittamista. Vihdoin viime syksynä olin valmis äijäjoogan aloittamiseen.

- Kun Miessakkien tiloissa toimineet äijäjoogaryhmät ovat olleet aikataululliseesti minulle

hieman haastavia, olin hyvin tyytyväinen, kun nettiäijäjooga käynnistyi. Niin aloituskynnys ylittyi.

Moni äijäjoogi on ajatellut, että tietokoneen, kännykän tai tabletin välityksellä joogatessa ei pääsisi samaan rauhalliseen, rentoon tunnelmaan kuin joogasalilla. Moni on sitten yllättynyt kokeiltuaan etäjoogaa. Kuten Kari kertoo:

- Minulla oli hivenen ennakkoluuloja toimivuuden suhteen, mutta yllätyin positiivisesti, kun aloitin etäjoogan. Ryhmästä ja ohjaajalta saa kätevästi neuvoja, jos yhteydessä tai äänessä on korjattavaa. Heti alussa yllätyin nettijoogan toimivuudesta ja intensiivisyydestä.

- Zoom-ohjelma on toiminut hyvin. Kaiuttimien kautta tulevan äänen laatu on ollut hyvä. Kuvayhteys on toiminut myös moitteettomasti. Ainoastaan kerran on nettiyhteys on katkennut kesken harjoituksen. Syy siihen lienee enemmänkin oman nettiyhteyden katkeamisessa. Tuolloin uudelleen ryhmään liittyminen tapahtui nopeasti ja helposti.

- Liikkeet on ollut helppo oppia. Yksin kotona tehden keskittyminen joogaan ja omaan kehoon on ollut helppoa ilman häiriötekijöitä.

Äijä rentoutuu

Jotkut ovat kommentoineet, että yksin joogatessa keskittyminen ja aistiminen on syvempää kuin salilla muiden joukossa.

- Netin välityksellä tapahtuva rentoutus on toiminut erittäin hyvin. Valaistuksen himmentäminen ja äänen säätäminen sopivaksi auttavat rentoutuksessa paljon. Rentoutus joogan lopussa on kruunu äijäjoogan kokonaisuudessa.

Kari kertoo, että hän on ajoittain kokenut myös tietynlaista yhteyttä muihin osallistujiin ja tietyllä tavalla tiedostanut heidän läsnäolonsa, vaikka osallistujat eivät näe toisiaan eikä ohjaa näe ohjattavia.

- Ohjaajan tarinointi ja pienet tietoiskut ovat tukeneet sopivasti tietoisuutta ryhmästä ja muista osallistujista tuoden elävyyttä jokaiseen kertaan.

- Toivottavasti koronan kurimus aikanaan loppuu ja mahdollisuus paikan päällä toteutettavaan äijäjoogaan palaa, mutta toivon ehdottomasti jatkoa myös hyväksi havaitulle nettiäijäjoogalle. ■

Lisätietoja: www.aijajooga.net/nettijooga

Kursseille voit tulla mukaan myös kesken kauden! Ilmoittautuminen Miessakkien sivuilta (→ Toiminnan Miehet → Sakit → Äijä- ja jäbäjooga).

Kysy rohkeasti:
Ohjaaja Veikko Tarvainen,
040 77 84 895,
veikko.toivonpoika@gmail.com

Lausunto valtioneuvoston tasa-arvopoliittisen selonteon valmistelusta (VN/22132/2020)

Miessakit ry kiittää sosiaali- ja terveysministeriötä (STM) lausuntopyynnöstä. Lausunto on annettu pyydetyn mukaisesti vastaamalla sähköisessä lausuntopalvelussa esitettyihin kysymyksiin.

Keskitymme lausunnossamme nostamaan esille kysymyksiä, joita näemme tärkeäksi huomioida erityisesti miesnäkökulmasta. Yleisesti ottaen kannatamme sellaisia tasa-arvopoliittisia toimia, jotka vahvistavat naisten ja miesten hyvinvointia ja tukevat sukupuolten välistä kunnioittavaa kumppanuutta.

Tulevaisuuden tasa-arvokysymykset

1. KYSYMYS

Tavoitteiden asettamiseksi on selonteossa tarkoitus käsitellä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia sekä niiden ennakoitavissa olevia vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon. Millaisia tulevaisuutta ennakoivia tasa-arvokysymyksiä tai ongelmia mielestänne pitäisi selonteossa painottaa? Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa ja perustelkaa enintään viisi selkeää kysymystä.

VASTAUS

1) Valikoivasta tasa-arvopolitiikasta kohti yhteistä hyvää. Tällä hetkellä tasa-arvotyö mielletään erityisesti naisten ja erilaisten vähemmistöjen aseman parantamiseksi tehtävänä työnä. Tämä on ymmärrettävää, sillä suurin osa tasa-arvopoliittisista toimista ja ohjelmista kohdentuu em. ryhmien tukemiseen. Mieserityisten kysymysten huomioiminen on edelleen varsin vähäistä ja niiden ymmärtäminen ohutta. Nykyisessä hallitusohjelmassa Suomea tavoitellaan nostettavan tasa-arvon kärkimaaksi. Tämä mahdollistuu, kun naiset ja miehet ovat ajatuksineen ja tarpeineen yhdenvertaisina tasa-arvopolitiikan keskiössä.

2) Miesten koulutus- ja työllisyyskehitys. Nykyinen päivähoito- ja koulujärjestelmä ja niissä vallalla oleva pedagogiikka näyttää tukevan paremmin tyttöjä ja kuin poikia. Tätä kautta juontuvat alati kasvavat koulutuserot naisten ja miesten välillä. Tämä kehitys on viime vuosina lisännyt poikien, nuorten miesten ja miesten syrjäytymistä ja osattomuutta. Heikomman keskimääräisen koulutustason vuoksi miehet myös sijoittuvat yhä enemmän matalapalkka-aloille. Samalla miesten haasteita lisäävät vähän koulutusta vaativien ammattien ja teollisuustyöpaikkojen väheneminen. Kaikki edellä oleva on omiaan lisäämään eriarvoisuutta naisten ja miesten välillä.

3) Vanhemmuuden yhdenvertainen arvostaminen erotilanteissa. Isyyden asianmukaiseksi arvostamiseksi on viime vuosina kehitetty asiaan liittyvää lainsäädäntöä ja viranomaistoimintaa. On oletettavaa, että äitiyden ja isyyden yhteiset ja erilaiset merkitykset tulevat jatkossa yhä paremmin huomioiduiksi ja arvostetuiksi. Tämä sama kehitys on tärkeä ulottaa myös erovanhemmuuden kysymyksiin. Vanhempien

ja lasten hyvinvoinnin kannalta on olennaista, että lasten suhde molempiin vanhempiin säilyy hyvänä myös eron jälkeen. Toistaiseksi monet miehet kuitenkin kokevat eriarvoisuutta vanhemmuuteen liittyvistä asioista eron yhteydessä sovittaessa. Yksinhuoltajuuteen, lähivanhemmuuteen ja elatusvelvollisuuteen liittyvät sukupuoliperustaiset tilastot vahvistavat asiantilan.

4) Lähisuhdeväkivalta- ja katuväkivaltailmiöiden parempi ymmärrys ja niiden ehkäisytoimien riittävä ja monimuotoinen tukeminen. Väkivalta kotona ja kaduilla ovat ongelmia, joihin puuttumiseksi tarvitaan erityistoimia ja -osaamista. Väkivallan muodot ovat moninaisia ja vaikutukset ulottuvat kaikkiin sen osallisiin. Väkivaltaongelmassa avun tarvitsijoina on sekä naisia että miehiä – sekä kokijoina että väkivaltaa tehneinä. Väkivallan kierre voidaan katkaista juurtuvasti panostamalla yhtäläisesti sekä väkivallan kokijoiden että sitä tehneiden auttamiseen.

Koska väkivallan ja ylipäätään rikoksen tekijöistä suurempi osa on miehiä, voi heihin kohdistua helpommin myös välillistä väkivaltaa. Kun oletetaan, että mies on todennäköisempi väkivallan tekijä, toimenpiteet kohdentuvat helpommin häneen. Viranomaisten tulisi kiinnittää huomiota siihen, että miehen näkökulmaa kuultaisiin ennakkoasenteetta. Myös väkivallan kokijoista suurempi osa on miehiä. Heihin kohdentuvaa väkivaltaa ei kuitenkaan nähdä samalla tavalla yhteiskunnallisena vakavana ongelmana kuin naisiin kohdistuvaa väkivaltaa.

5) Sukupuolierityisen osaamisen vahvistaminen. Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalat ovat keskeisessä asemassa yhteiskunnan huolehtiessa ihmisten hyvinvoinnin ydintarpeista. Pääosa näistä tarpeista on ihmisille samankaltaisia sukupuolesta riippumatta. Kuitenkin alan tilastoista on luettavissa selkeästi naisiille tai miehille tyypillisiä ongelmia. Näiden kohtaamisessa sukupuolierityinen osaaminen on avainasemassa. Miesten ongelmat mainituilla aloilla ovat monenlaisia johtaen muun muassa syrjäytymiseen, osattomuuteen, työkyvyttömyyteen ja myös ennenaikaiseen kuolemaan. Miesten paremmaksi tukemiseksi ko. aloilla tulisi olla nykyistä vahvempaa mieserityistä osaamista.

→

Tasa-arvopoliittiset tavoitteet

2. KYSYMYS

Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen kansalliset pitkän ajan tasa-arvopoliittiset tavoitteet, jotka toteutuessaan veisivät Suomea tasa-arvoisemmaksi yhteiskunnaksi? Huomioikaa, että kysymys on tavoitteista, ei välineistä tai toimenpiteistä. Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa enintään viisi konkreettista, selkeää ja seurattavissa olevaa tavoitetta.

VASTAUS

1) Miehet ja naiset tulevat yhdenvertaisesti kuulluiksi ja huomioiduiksi tasa-arvopolitiikassa.

2) Miesten ja naisten väliset koulutuserot ovat vähentyneet.

3) Erovanhemmuuden tuet ja vastuut jakautuvat tasavertaisesti isien ja äitien välillä.

4) Väkivallan osapuolten tukemiseen panostetaan yhdenvertaisesti ja väkivalta vähenee.

5) Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalojen peruskoulutusten osana ovat sukupuolierityiset opinnot.

3. KYSYMYS

Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen tasa-arvopoliittiset tavoitteet koskien Euroopan unionia ja kansainvälistä toimintaympäristöä? Täsmentäkää ja perustelkaa, mikäli mahdollista.

VASTAUS

Suomen keskeisiin tavoitteisiin tulisi kuulua Euroopan unionissa ja muussa kansainvälisessä toimintaympäristössä vaikuttaminen niin, että mieserityiset tasa-arvokysymykset otetaan mukaan naiserityisten kysymysten rinnalle. Suomella on tästä merkittävästi enemmän kokemusta suurimpaan osaan muista maista verrattuna. Samalla, kun mieserityisistä teemoista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä tuotetaan informaatiota kansainvälisen työn tueksi, olisi tärkeätä osata rakentavan kriittisesti tutkia niitä haasteita, joita mieskysymysten esille nostaminen tai nostamattomuus on aiheuttanut. Tällaiseen tutkimukseen perustuvalla tiedolla voidaan tukea naisten ja miesten välisen kumppanuuden ja yhteistoiminnan vahvistumista tasa-arvotyön sektorilla muissa maissa niin, että vältytään turhalta vastakkainasettelulta tai kilpailulta tavoitteiden tärkeydestä.

Suomen tulisi myös edistää toimenpiteitä, joilla saadaan eurooppalaisten miesten eliniänodotetta lähemmäksi eurooppalaisten naisten eliniänodotetta. Vuonna 2020 miesten eliniänodote oli Euroopassa keskimäärin 79 vuotta, naisten 84 vuotta.

Sukupuolten oikeudellinen asema

4. KYSYMYS

Lainsäädäntö on yksi merkittävä sukupuolten tasa-arvopolitiikan väline. Miten lainsäädäntöä tai yksilön oikeussuojaa pitäisi mielestänne kehittää sukupuolten tasa-arvon lisäämiseksi?

VASTAUS

Kohta 1: Etävanhemmuuden tukeminen tulee ajantasaistaa.

Edelleen noin 80 % isistä on erotilanteessa ns. etävanhempia. Tämä suhde ei ole muuttunut 20 vuodessa juuri ollenkaan, vaikka isyys on jatkuvasti yhä osallistuvampaa. Uudesta lastenhuoltolaista ja vuoroasumisen yleistymisestä huolimatta se, että isät edelleen ovat aliedustettuina lähivanhemmuudessa, aiheuttaa sukupuolten väliseen tasa-arvoon seuraavia haasteita:

• Asumisen tukeminen: molemmat vanhemmat tarvitsevat sopivankokoisen asunnon, mutta vain lähivanhemman asumista tuetaan.

• Lapsilisä- ja elatusmaksuliikenne maksetaan automaattisesti lähivanhemmalle (äidille), jos ei muuta vanhemmat sovi.

• Koulukuljetukset myönnetään vain lähivanhemman kotiin, samoin kotiin suunnatut erityissosiaalipalvelut.

• Lähivanhemman omavaltainen muutto Suomessa on yhteishuoltajuudesta huolimatta käytännössä sallittua, jolloin erityisesti isien vanhemmuus saattaa oleellisesti ohentua.

• Lähivanhempina aliedustettuina olevien isien tasa-arvohaaste on myös vanhentuneet OM:n ohjeet elatusavun laskemisessa (2007). Vuoroasumisen yleistyessä tämä ohje alimitoitettuine luonapitovähennyksineen ei enää sovellu sovellettavaksi eroperheiden tilanteisiin.

Kohta 2: Valtionavun hakeminen mahdollistettava myös Miesjärjestöjen keskusliitolle.

Lainsäädännöllä on turvattu Naisjärjestöjen keskusliiton toimintaa (Laki eräiden naisjärjestöjen valtionavusta – 8.6.2007/663), mutta Miesjärjestöjen keskusliitolle vastaavan valtionavun hakeminen ei ole mahdollista. Tilanne vaikeuttaa merkittävästi Miesjärjestöjen keskusliiton mahdollisuuksia toimia yhdenvertaisena kumppanina Naisjärjestöjen keskusliiton kanssa tasa-arvon edistämistyössä. Tämä epäkohta on ylipäätään sukupuolten väli-

→

sen tasa-arvon hengen vastaista ja estää Suomen mieltämistä tasa-arvon kärkimaaksi. Asian oikaisemiseksi tarvittava lakimuutos on toteutettava kuluvalla hallituskaudella valtiollisen tasa-arvotyön uskottavuudenkin näkökulmasta.

5. KYSYMYS: Moniperusteisella syrjinnällä tarkoitetaan syrjinnän kohteeksi joutumista sukupuolen ja jonkin muun ominaisuuden perusteella. Se voi olla myös rakenteellista. Mitkä moniperusteisen syrjinnän kysymykset mielestänne pitäisi ehdottomasti käsitellä selonteossa?

VASTAUS

Etniseen alkuperään perustuva syrjintä on yleisin syrjinnän muoto koko EU-alueella (yleisempi kuin sukupuoleen tai vammaisuuteen perustuva syrjintä). Työelämässä maahanmuuttajamiehet ovat sekä kantaväestöön kuuluvia miehiä että naisia useammin määräaikaisissa (tai koulutustaan vastaamattomissa) työsuhteissa, vuorotyössä, nollatuntisopimuksilla jne. ja heidän työllisyytensä on heikompi. Tämä maahanmuuttajamiesten syrjäytymisriskiin ja kotoutumisongelmiin liittyvä kysymys tulee käsitellä selonteossa.

Muut huomiot

6. KYSYMYS

Muuta mahdollisesti huomioitavaa selonteon valmistelussa?

VASTAUS

Tasa-arvoistumisen vaikutuksia arvioidessa tyydytään helposti siihen, että asiat ovat hyvin, kun naisten ja miesten tilastollinen edustus on suurin piirtein 50/50. Yhteiskuntapolitiikan ja siten myös tasa-arvopolitiikan ydintavoite tulisi kuitenkin olla kansalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen. 50/50-toteutuma ei ole tae sille, että ihmiset voivat kulloinkin kyseessä olevan asian suhteen hyvin. Tasa-arvopoliittisia toimia tulee tarkastella siksi myös sukupuolierityisestä näkökulmasta. On pyrittävä ennakoimaan, miten mikin toimenpide vaikuttaa naisiin tai miehiin. Millaista eritystukea he ehkä tarvitsevat voidakseen omaa ja yhteistä hyvinvointia vahvistavasti mukautua muuttuvaan tilanteeseen.

Olemme tässä lausunnossa nostaneet esille niitä mieserityisiä kysymyksiä, joita näemme tärkeäksi tulevassa selonteossa käsitellä. Olemme mielihyvin käytettävissä näihin asioihin liittyvänä asiantuntijatahona varsinaisen selonteon sisältöjä laadittaessa.

Helsingissä 22.1.2021

Miessakit ry

Lisätietoja:
Tomi Timperi
toiminnanjohtaja
+358 50 588 1687
tomi.timperi@miessakit.fi

LIITY JÄSENEKSI - JA KAVERIT MUKAAN KANS!

Miessakit ry:n jäsenenä olet mukana yhdessä muiden kanssa vahvistamassa suomalaisen miehen hyvinvointia. Jäsenet valitsevat joka toinen vuosi yhdistyksemme ylintä päätäntävaltaa edustavan elimen, valtuuston. Jäsenet saavat kotiinsa lehtemme URHOn, alennuksia järjestämistämme kursseista ja koulutuksista, maksuttoman sisäänpääsyn erilaisiin tilaisuuksiimme sekä ensikäden tietoa yhdistyksemme toimintaan liittyvistä erilaisista asioista. Liity mukaan ja kerro yhdistyksestä myös kavereillesi!

Jäseneksi liittyminen

Yhdistyksen jäseneksi liittyminen tapahtuu helpoiten nettisujemme verkkokaupan kautta. Löydät eri jäsenyyskategoriat Kauppa-valikosta. Voit myös liittyä suoraan ottamalla yhteyttä yhdistyksen toimistoon. Jäsenmaksu on voimassa sen kalenterivuoden, jolloin maksu suoritetaan. Lisätietoja löytyy yhdistyksen säännöistä.

Yhdistyksellämme on käytössä kolme jäsenyysluokkaa: henkilöjäsenyys, yhteisöjäsenyys ja kannatusjäsenyys. Yhdistyksen jäsenet hyväksyy hallitus.

Henkilöjäsenyys

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä jokainen täysi-ikäinen mies, joka haluaa edistää yhdistyksen tavoitteita.

Henkilöjäsenmaksu on 20 € (alennukseen oikeutetuilta 10 €). Henkilöjäsenmaksun voivat halutessaan suorittaa alennettuun hintaan opiskelijat, eläkeläiset, työttömät ja alaikäisten lasten huoltajat.

Yhteisöjäsenyys

Yhteisöjäsenet hyväksytään samalla menettelyllä ja samoilla toimintalinjoihin liittyvillä perusteilla kuin henkilöjäsenet. Yhteisöjäsenyys vahvistaa avointa yhteistyökumppanuutta ja antaa samat oikeudet ja palvelut kuin henkilöjäsenyys.

Yhteisöjäsenmaksu on 100 € / 250 € / 500 € riippuen yrityksen/yhteisön henkilöstön määrästä (ks. tarkemmin nettisivuilta).

Kannatusjäsenyys

Kannatusjäsenmaksu on tarkoitettu henkilöille, jotka haluavat tukea Miessakit ry:tä ilman varsi-naiseen jäsenyyteen liittyviä oikeuksia ja velvoitteita. Kannatusjäsenille toimitetaan yhdistyksen toiminnasta sama informaatio (jäsentiedote ym.) kuin varsinaisille jäsenille. Kannatusjäsenmaksu on 20 euroa henkilöjäseniltä, ja 100 euroa yrityksiltä/yhteisöiltä.

Lisätietoja netistä ja toimistosta

Miessakit ry
Annankatu 16 B 28, Helsinki
www.miessakit.fi
09 612 6620
miessakit@miessakit.fi

MIESSAKIT RY

YHDYSMIESVERKOSTO

Miessakit ry ylläpitää valtakunnallista yhdysmiesten verkostoa paikallisen miestoiminnan tukemiseksi. Yhdysmiehiin voi olla yhteydessä tiedustellakseen tarkemmin yhdistyksen toiminnasta ja muista mahdollisista miehille suunnatuista palveluista.

Jos olet halukas ryhtymään yhdysmieheksi, olethan yhteydessä toimistoomme!

Hartola
Markku Palm
0400 49 2222
markku.palm@phnet.fi

Joensuu
Onni Voutilainen
050 365 6138
onskiv@suomi24.fi

Loviisa
Esko Porola
040 527 4517
eskoporola@gmail.com

Järvenpää
Petre Pomell
040 727 1905
petre.pomell@miessakit.fi

Kainuu
Raimo Reinikainen
0400 881 166
andracon.rr@gmail.com

Tampere
Pekka Huttunen
0500 794794
pekka.e.huttunen@miessakit.fi

Raasepori
Teijo Kontio
044 983 9195
teijo.kontio@me.com

Lahti
Ilmo Saneri
050 511 3361
ilmo.saneri@miessakit.fi

Pääkaupunkiseutu
Jarmo Holttinen
040 555 3509
jarmo.holttinen@miessakit.fi

Rovaniemi
Pekka Hakala
050 500 2119
elhakala@gmail.com

Sastamala
Seppo Laakso
050 511 7725
seppo.laakso@miessakit.fi

Somero
Voitto Vieraankivi
045 267 9009
voitto.vieraankivi@miessakit.fi

Hämeenlinna
Tapio Oikarinen
044 356 7934
tapio.oikarinen@anikons.fi

Espoo
Cucu Wesseh
044 565 9058
wessehc@gmail.com

Oulu
Jarno Mettovaara
040 734 2124
jamettov@gmail.com

www.miessakit.fi
miehiä tukevaa hyvinvointityötä